

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
27 Octombree st. v.
8 Octombree st. n.

Ese în fie-care duminica.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 43.

ANUL XXI.
1885.

Prețuri pe un an 1 l. 4.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

NENICEL ȘI VIORICA.

— Baladă. —

I.

Frunză verde de cicóre!
Nu-i flecău mândru sub sóre,
Ca Nenicel, șoim de munte,
Voinicel plutaș de frunte!
Étă-l mare, vine, étă,
Din Broșteni, pe pluta-i lată,
Tot din *ghile* *) incheiată,
În Bistrița cea turbată,
Cu păuni la pâlărie,
Cu *ilic* **) de haiducie,
Cu musteța infirată
Și sprincena imbinată.
Nenicel unda sdrobeșce
Și *nahlapul* ***) ocoleșce,
Er Bistrița se 'ngrozeșce,
Și plutașul hăuleșce,
Valului spumos grăeșce:
'Oleleo! Bistrița lată,
Alină-ți unda, surată,
Ca pe dânsa legănată,
Să pășescă pluta mea
Colo 'n vale, la cea stea,
La stéua ciobanului,
La schitul Durăului,
La póla Céhlaului,
C'acolo-i ursita mea,
Viorica floricea . . .
Jurământ mândrei am dat
Mâne că-i-oi fi bărbat,
Să-mi cetescă, la Durău,
Popa sfîrșit de flecău,
Cununia s'o sărut
Pe buza ei imprumut,
Să ne 'nchinăm la altar,
Că-i aduc sufletu-mi dar,
Suflet la suflet hotar . . .
Bistricióră suratică.
Fii dar astăzi lunicică,
Fă să sbóre pluta mea
Ca lumina dela stea,
Fă să sbóre ca vântul,
Ca vântul și ca gândul!...*

II.

Frunză verde de sulcină,
La Durău lângă fantână,
Cu cofa cu apă plină
Și cu salcea într'o mână
Viorica tot suspină,
Viorica cea frumoasă
Cu inima mult duiosă
Și cu fața mângăiosă,
Cu cămașă cu altiță,
Floricecă mândruliță,
Cât e lumea să trăești,
Ca dânsa să nu 'ntelnești!
Dară mare, la fantână,
Nencetat plânge suspină,
Cu cofa cu apă plină
Și răchita într'o mână,
Căci ea dice 'n gândul seu,
Se rógă la Dumneșeu:
'De-o veni voinicel meu,
De-o veni, de-o fi să vie,
Jurământul să și-l ție,
Să me iée de soție,
Dare-ar Domnul Dumneșeu!
Rămurica de răchită
În cofael resădită
Să remână inverșită . . .
Er de nu, să s'ofiléscă,
De frunșe să se goléscă . . .*

Și cum dicea,
Și cum grăia
Vai! rămurica din cofael
Perdea frunșul incetinel...
— Oh! Nenicel! . . .

III.

. . . Pe colnicel
Și cu Bistrița tot lângă el,
Pășeșce mândrul flecăuș
Și hăuleșce cel Rominaș:
'Hei potică
Frumușică,
Hei! potică, dragă cale,
Drage mi-s florile tale,
Mândra-i flórea fragului,
Cioboțica cucului

*) Grinși mari. **) Peptar. ***) Valul cu stânci.

Și cu ochiul boului,
Dar tot nu-s ca flórea mea.
Nu-s ca mândra-mi viorea!
Hei! potică,
Frumușică:
Hei! potică, dragă cale!
Mandre-s mierlutele tale.
Duios ție versuri de jale!
Dar c'al puicei versușor,
Ca și cântul ei de dor,
Nu șciu de mierlă cântare,
Ori de pes ori de serbare!*

Și cum mergea
Și hăuliă
Étä mare, că simția
Sângele că mi-i recea,
Inima 'n dor i bătea
Cu bătae fără sémă.
Ca și de vr'o mare témă,
Și tot trupu-i tremurá,
Capul i-se buimăciá,
Sudori reci că mi-ș ștergea...
,Oleo! sânté Dumneđu!
Am plecat in un cés reu...
Nu șciu nu, ce-o să mai fie,
Peste mine ce-o să vie,
Dar mi-i peptul ars de foc,
Dar nu șciu să-mi aflu loc!...

Și cum ție,
Sudori șterge,
Ér prin valuri el zăriá
Trup de fatá ce isbiá
De stânci printre ~~plutia~~ plutia
Lui Nen. cel peptu-i bătea,
Peptul de mórte se desfăcea,
Cu fere arse par că-l ardea...
Iși făcea cruce... mi s'asvêrliá
Sre trupul cela... Oh! ce vedea?...

Pe Viórica
Pe sermanica,
Cu flórea mórții pe-a sa guriță
Și displetită a ei cosiță,
Cu sălcióra in mânușită...
Și trupul rece ca sloiu de ghiată,
Vederea stinsă și fără vieță...
— ,Oleo! surată de Bistricióra!
La ce lăsat-ai tu ca să móră?
Au ca să scape de grea ocará,
Căci dór ciocoilul cel dela țerá
Ar fi 'nșelat-o alaltá sérá?*

— ,Ba nu voinice mândre plutáșe,
Ba nu sêrmane de flecăuáș —
Despre ciocoilul n'a fost nimicá,
Dar ea te-așteptá de Duminică,
Să vii să mergeți la bisericá,
Că tu astfel te-ai fost jurat,
Că Duminecă-i vei fi bărbat;
Dar luna, marția s'au strecurat
Și sălcióra a cercetat
Cea râmurică din cofăel,
Veste să șcie de voinicel;
Ér râmurica s'a fost uscat
Ș-atunci de scârbă ea s'a 'necat,
Că jurământul ți-ai fost călcat...*

— Eu jurământul nu mi-am călcat,
Dară pământul nu l'ar primi
P'acela care me tot opri
La Dorna, dóră mi-o întocmi

Peciul de nuntă ce-mi trebui...
Eu jurământul nu mi-am uitat:
Măcar că puica s'a inecat,
Eu jurământul tot mi-oi ține,
Că soțiórá mi-o fi tot ea...*

Frunđă verde de mascat,
Mercuria s'a strecurat,
Joia când s'a aretat
Cu căula *) mări-a dat
Dalcauș, voinic cărmaciu,
Todorel mândru plutáș,
A dat mări cică-a dat
De Nenicelel innecat,
Cu mândruța 'mbrățișat,
Căci așa s'a fost jurat,
In veci să-i fie bărbat!
Jurământul ș-a păzit
Ș-a 'mplini l'a implinit,
Căci cu ea s'a asvêrlit
In nahlapi de a perit,
Cu fata ce-a fost iubit.

Plutașul la mal i-a scos,
Și-i impodobí frumos
Cu vezdigi și busuioc,
Cu crenguți de siminoc...
Și 'n erbă verde săpá
O grópă de-i ingropá.
Crescut-au floricele
Cu mirezmi de viorele
Pe țerna mormântului
A puicei voinicului...
Și doi brați întolocați
Au crescut îmbrățișați.
Și tot spun cât s'au iubit,
Bórea lină când șopteșce,
Géna ției când soseșce
In nóptea când s'a cernit.

V. A. Urechia.

Soția ostașului.

— Novelă. —

I.

Femeia e ánger, trimis din ceriu pe pământ ca să
ne 'ndulcescá țiele vieții!

Să ve spun o întempleré!

Érá pe timpul bătăilor ruso-române, ce ei avură
cu turcii in anii trecuți.

Mergeau dorobanții la óste.

Lăutariul in frunte, feciorii după el. Mergeau sal-
tând vesel, se părea că merg la nuntă.

Țera i-au chemat, și ei mergeau cu voie bună.

La otare stăteau dușmanii potop. Dincóce rușii,
dincolo turcii, — unul mai reu ca altul.

Ioan Bêlcul érá sergent, la dorobanți. — Copil de
trébă, ostaș cum se cade; dar érá insurățel tinêr, și
avea o nevêstă bună și frumósă ca o turtă dulce și
impênată.

Și trebuia să-și lase nevêsta acasă, și să mêrgă
in taberă, — preste Dunăre séu preste Prut, — cine
mai sciea in care parte i va duce sórtea.

Mers-ar fi el bucuros, că avea inimă să mêrgă; dar
i érá jale de nevêstă, căci érá tinêr, și érá in dulcele
insurățelilor.

*) Barca mică.

Dar ce să facă! Feciorii mergeau căd căd pe drumul țării, trebuia să meargă și el.

Și s'a dus.

Și-a făcut cruce, și-a sărutat nevêsta și s'a dus.

Nevêsta l'a petrecut afară din sat, ținându-l de mână și plângend. — Cum să nu-l petrecă? Câte avea să-i spună, și cum avea să i le spună, nu cumva să uite.

Mame bătrâne, neveste tinere cu copilași în brațe, fete feciore — toate eșise până 'ntre otare, să-și petrecă iubiiții lor, fiii, bărbații și drăguții.

Intre otare stătură pe loc.

Bărbatul privi în ochii nevestei, nevêsta — a vrut și ea să privească în ochii lui, dar n'a putut. O-au năpădit lacrămile, și-a pus capul pe peptul lui, și a plâns.

— Nu plânge Zamfiră, — zise el. Nu plânge, că Ddeu e bun și îndurat. Ne cercă inima și virtuțile, dar pe cei buni și credincioși i scutește. Bucuria ne-ar face resfățați, reul și supărarea ne oțelește puterile, dar Ddeu ni-e tată. și nu-și lasă fiii sei cei buni . . .

— Oh Ioane, când me lași tu, me lasă tot binele!

— Ba Zamfiră. Ddeu e de față și acolo unde nu sînt eu. Pe câți i scutește Ddeu sântul, fără de ajutorul meu...

— Ah nu te-oi mai vedé în veci! — Pentru ce trebuie să mergi tu dela mine, ce am păcătuit naintea lui Ddeu, ca să rămân singură, atât de curînd și atât de tineră?

— Nu păcătui Zamfiră! — Veți tu dragă câmpurile acestea veți, țarinile acestea roditoare, țera asta frumoasă — așa ni le-au păstrat și strămoșii! Au purtat bătaii, și au lasat neveste, copii, și au vîrsat sângele ca să le moștenim noi. Au murit mulți din ei, au murit în flórea vieții, — dar țera e a noastră.

— Ah decă nu te-oiu mai vedé! . . .

— Te-a vedé mila lui Ddeu Zamfiră, și sufletul meu din cerul! — Fii tu bună, fii credincioasă, și . . .

Nici el nu mai putu vorbi.

Iși făcu cruce, își sărută nevêsta, și porni. Indoioșați toți; dar unii își amăgiau doiul cu glume.

— Nu plângeți, neveste — zise un burlac*) nepregetat. Nu plângeți, că mai sînt flăcăi în sat!

Unii, mai ales cei nensurați, riseră; dar Ion Bêlcu n'a ris.

O vorbă nepregetată, o lingură de otravă.

Nu i vorbă; nevêsta eră bună și credincioasă; dar e rea firea omului. Are și dragostea slăbiciunile sale. Inima omului e strat ce face flori și polomidă, și se omora una pe alta.

Inima sergentului tresări, ca și când ți se stêrnește un junghiu prin somn.

Fetele mari umblă 'n sat la joc, la sapă, la secere, la ședetóre. Se jócă și să desmêrdă, fac struțuri și schimbă inele . . . ce fată se n'aibă drăguț? Și-apoi chiar Zamfira flórea satului! . . .

O vorbă nesocotită; dar stêrni o nedumerire în inima tinerului dorobanț. — Tot omul are slăbiciuni, — tinerul sergent avea slăbiciunea că eră indoelnic; își temea nevêsta. O pré temea, că o pré iubiă.

Va fi o bătae mare, nu va returnă cu anii . . . ce o să se alégă de nevêsta lui?! — Intr'un an și 'n doi, dómne multe vînturi mai suflă preste lumea asta.

Și când cugetă el astfelu, colo 'ntr'un del la o stână se auđi chiuind un pecurariu. Eră el, drăguțul nevestei lui, drăguțul din fetie. Chiuiă în voie bună, se parea că pe el îl huiduește.

Dar feciorii mergeau, — și mergeau și nevestele 'ndêrêpt. Mergeau încet și unii și alți. Eră greu tarul

ce ducea tot ênsul: dragostea cea multă și doiul cel cumplit.

Feciorii au trecut dealul, și cei remași au mers pe acasă.

II.

Ôstea română s'a adunat. — Lumina anticei glorie strălucia pe armele române, și țera privia resărind sórele unei noue vieți.

Ôstea eră aședată la Dunăre, și așteptă comanda să trecă. — La Nicopol și la Calafat bubuia tunurile române; și lumea stătea și privia o țera deșteptată, și tinera ei ôste.

Osman pașa își adună puterea la Plevna, se 'ncuie între forturi, și prepară cu istețime rară cimiterul cel mare pentru vrâmașii turcilor.

Muscalii atacă Plevna. Dar puterea muscalilor nu se putu mesurá cu vitegia turcilor.

Muscalii perd lupta, și alérgă după ajutoriu la români.

Românii trec Dunărea, străbat în Bulgaria, și se opresc sub forturile Plevnei.

Plevna eră un vulcan ce asvêrlia foc și mórte.

Românii erau comandați să oprêscă lava cu pepturile lor.

Așa li s'a spus și așa au făcut.

Ei au dovedit — nu că sînt harnici a intimpină primejdia, ci că sînt destoinici a trece cu glorie preste cea mai cumplită luptă ce a purtat cândva om cu om, vitez cu vitez.

Au vinit armata turcescă, mare și viteză, condusă de minte mare, scutită de forturi, armată insufletită de gloria străbunilor: dar nu i-au putut întrece; nici în brațe de bărbat, nici în vitegie, nici în suferințe, nici în patriotism, — ei au trecut prin botezul sîngelui ca vitegii din povești.

Ori că a vrut prevedința să-i stingă de pe față pământului, ori că a vrut ai învrednici de model — a trimis eleminte vrêșmașe în contra lor: plóia, ninsórea, gerul și lipsa, dar îndêrêpt n'au dat.

Ioan Bêlcu, tinerul dorobanț a fost de față în tot locul unde eră focul mai strașnic. Și a trecut prin foc, și n'a căzut.

Ei, — dar ce eră focul armelor pe lângă focul ce-l ardea pe el la inimă!

Că-đi — mai are și alt om gânduri în lumea asta ticălósă; dar ce-l muncia pe el nu muncia pe om în lume. — Numai cu trupul eră de față, cu sufletul eră acasă la nevêsta.

Avea acasă moșie bună, jucani tineri, turmă frumoasă, — le uitase toate; dar nevêsta nu o putea uită.

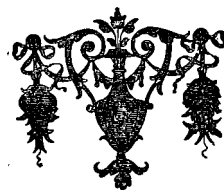
— Vedea mórtea cosend lângă el în drépta și 'n stênga și toate le nesocotia; și putea să le nesocotêscă cu sânge rece; dar gândul nevestei îl punea bine.

Câte un minut de repaus prindea bine celui ce stătea điu și nóptea cu arma la picior, — alții se culcau, adormiau și-și mai molcâmiau durerea; dar el nu o putea molcâmi.

Ce eră điu pe lângă nópte! — Điuă până ești iréz, ma! grăește și înțelepciunea câte una; dar nóptea când mintea tace, când inima e dómna! . . .

(Va urmá.)

V. R. Buticescu.

*) Burlac=holteiu betrân.

Paradisul.

(Urmare.)

b) Cuvintele cu P.

Bar e atâta cât *par* la Galli. — Par la Galli, lance, după Festus din par la Latini: Sparus, lance, — caci s se pune înainte de b, s, p foarte adese-ori, fără ca să schimbe înțelesul. Diefenbach (celtica I p. 91.) Rumex, genus, telli, simile *spari* Gallici. — Par la noi lemn lung ascuțit la un capăt, deci corespunde lancei; palus la Latini, dar palus purcede din *bal*, ce l'am adus mai sus. Paranga (Dic. Ac. Rom.) rudă lungă. Pranger la Nemți stâlpul de lemn, de care se legau cei judecați la moarte; parma la Latini, scurt, pavază rotundă de lemn; parmac (D. A. R.) par, balustru pentru gard; parsec, scriiniu de lemn, ladă, sac de lemn.

Din Barcus în mon. vechi, crengă, barcă la Ital. lemn, — e parc la G. Br. parc Fr. Park la Nemți, pădure închisă oprită; parquet la Fr. poditura cu lemne; după Dic. Ac. R. parcan cât parquet, parcănesc a închide, a opri. — Perchă la Fr. vergea de măsurat, rudă; perchis fr. gard de stobori; Dic. Ac. R. la Stobor explică: cinctura=incinsetura unei fântâne de asupra pământului; — în Bănat stobor însemnă: par gros ce se bate în pământ pentru de a face gard mare desupra acoperit cu spini, — stobor e un stâlp ce se folosește pentru de a clădi colibă, șopru etc. cari sunt acoperite; stobor e format din 10 gallică, ce însemnă acoperiș (pe tobren la Galli acoperiș de lemn, tobarbior la Irlandezi fântână, nu isvorul ei lemnul de supra) punându-se înainte de to, — și bor, lemn, arbore.

Perth la Br. cât berth, tufă; — pertică la Latini rudă, bâta lungă, *perghia* (Glos. Ac. Rom.) cât pertica. *Piron* cu *pir* în *pirn*, se înfug capriorii cu *pirone*; mai târziu *pira* și *cui* de fer; *pir*=*bar bir*. — *on* diminutivă, — : *di* augmentativă.

Pier și *prenn* la G. și Br. arbore, lemn; se află și *ceupr* la *pre*, *remnon* la Gr. trunchiu de arbore; *preann* la Galli *prame* la Fr. *Prahm* la Nemți, luntre, luntre brod, *punte prenum* în Glos. vechi, arbore, lemn; *premmelyn* G. spine vênêt, (*melyn* ađi meriu) *prenda* la Bs. unelte de lemn, de casă; *premfol* la G. ladă de lemn, fol la Irl. acoperemnt primbla la Lipova însemnă un dărab de scândură, de laț, cu care se legă alt lemn seu lemne prin cuie.

Cuvântul *berc*, pentru cele următoare l'am adus aici. Dic. Ac. Rom. îl definează: fructicelum, silvula, pădurice, tufet, pădure mică, — *bercută* diminutiv, *bercariu*, pădurariu. Aducându-ne aminte de *barcus* ce în monuminte vechi însemnă arbore, crengă; aflăm mai departe: *parc* la Br. și Galli, *parc* la Fr. *parco* la It. *parcus* în mon. vechi, și în latinitatea evului de mijloc; *paire* (*perk*) la Irl. *pareq* la Br. *perk* la Flamanđi, ce însemnă: pădure, dumbravă închisă, oprită.

Berc la noi, *berek* la unguri, pentru că intercalază o vocală; apoi dicem: loc *bercos*, cu păduriță; — deci *bêrc* nu purcede din *berek*, — ci acesta ori dela noi, ori dela alții, cari au primit cuvântul celtic.

c) Cuvintele cu V.

bar ber se strămută în *var*, *ver*, *vra vre* etc.

Vara latinesce din *bara*, *barra*, opritore. Varn (Dic. Ac. Rom.) Lemn ce se pune de basă, peste care se pune alt lemn; latinesce *vara*. Var, vara adj. crăcit, cu crac. — Vare fr. măsură spaniolă, pentrucă vava la Sp. însemnă: vergea, nuié, ce servește pentru măsurat; *varaigne* fr. scândură de apărare; *warena* în mon. vechi, *varenne* la Fr. și *garenne* (pentru că g se schimbă în v, și viceversa) tufă, păduriță, loc oprit, unde se țin iepurii.

Verge Fr. vergea, nuica; vorgea rom. verger Fr. grădină de pome; verrine, verriere fr. șorof de lemn; verrou fr. incuietore, — vervier în Paris, coșară de pome; virga lat. vergea, virgetum lat. loc unde cresc vergele; verget. — virgulta lat.

Noi avem un cuvânt: *Vrana*. Așă se numește un dop, un dărab de lemn, cu ce astupăm gaura de sus a vasului. *Vrana* purcede din *bran*, lemn. Avem alt cuvânt: *vranifa*. În Dic. Ac. R. *vranța*, și *vramniță*. *Vranita* numim noi o pörtă de lemn, cum e indatinată la casele sătenilor, și la otarile servitoriului satelor; *Vranita* asemenea purcede din: *bran*, *vran*, lemn, arbore, — cu terminațiune precum se vede slavizată.

Branel (Bullet. II 201) la Bretoni e un lăcat, seu mașină mică de lemn, ce servește de a deschide porțile, și a le ține închise fără cheie. După autori Manoir și Rostrenen, cuvântul *branel* însemnă ce franțozește e: tourniquet, nemțește Drehkreutz, adecă crucea de lemn ce se întorce la ferești, seu la uși, de a le închide și deschide. — Astfelu de lemn ce se întorce e și la *vranita* și la ușa Românilor. — *Branel* e din *bran*, lemn, cu diminutivul: *el*, deci însemnă lemnuț.

Idea acesta o mai aflăm în *pren* la Bretoni. Bullet. (III p. 276) dăce: *pren* e un cuiu de lemn, (*cheville* fr.) o incuietore seu băț scurt care servește de a închide pe dinlăuntru porțile caselor, când totă familia se află aci incuiată, mai ales la săteni. De aci verbul: *prena*, *prenna* a închide o pörtă, o ușă.

În acest mod, *vrana*, *vranifa*, *branel* au înțelesul de: incuietore, — și idea nu ne conduce la pörtă, ușă, ci la lemnuțul ce servește de incuietore; astfelu e: *verrou* la Fr. incuietore, unde *ver* e din *ber*, lemn. — Aci ni mai aducem aminte de un cuvânt din Bănat *brava*, ce însemnă: incuietorea usei *Firesce* că ađi mai la toți sunt de fer, inse *brava* purcede din *bar*, *bra* lemn, și articolul *a*; deci *bra-a*, — dar noi băgăm ade-
nă pe *br* între doue vocale, p. e. *acovu*, și *acou*, *be-
ty* și *bețiu*. *Brava* e identică cu *barr* la Galli, *barre* la Fr. incuietore, *barrer* a incuia.

Venim la un cuvânt interesant, la *vêrșă*. Dic. din Buda îl explică: verriculum, nassa, scirpula piscătorie. Dic. Ac. Rom. explică: nasa, lêsă de piscuit. — *Vêrșă* e o impletitură de nuiete în astfel de formă, că de din jos e rotundă fără fund, și largă de un metru și mai bine, érá de din sus nuietele sunt legate la olaltă uneori cu fund impletit și desupra lăsată cam largă, — pescarii bagă peșcii prinși în ea, ținându-o în apă până mai pescuesc. *Vêrșă* e și impletitură de nuiete unde se bagă cloța cu pui ca să remănă pe loc, — e fără fund și de din jos nu e impletită, ca pui să pötă intră și eși.

Bersa și *bersae* în monuminte vechi (Bullet. Memoires sur la langue celtique II la cuvânt) însemnă impletitură de nuiete, gard impletit de nuiete, prin care se impedeacă, ca să trecă vitele în locul oprit. Din *bersa* s'a făcut *bers* cuvânt vechiu la Fr. ce ađi se scrie: *berceau* (*berso*) și însemnă légăn, în care se pun copii mici, pentru că în vechime légănele la săteni erau impletite din nuiete.

Eu și în timpul nou am vëđut în Caraș légăn impletit din nuiete, am vëđut pe mamă cum își punea pruncul într'un légăn impletit din nuiete în forma de coșară lungurëtă și pe cap, seu legat în spate îl duce la câmp și avënd aci de lucru, îl pune apröpe de ea.

În monuminte vechi se află și *bressae*, *bressolum*, și Bullet traduce cu: berceau, spunënd, că e stranspoșițiunea literilor din *bersa*, *bersae*. Din acest cuvânt s'a făcut verbul: *vers*, *versa* ce însemnă: a aperi prin impletitura de nuiete, prin gard; de aci la Fr. vechi verbul: *berser* și *berseiler* a vênă în păduri oprite, seu

inchise, de unde ferele selbatice nu pot scăpa; *berseul* la Fr. vechi: legătură, lanț, trêne.

Vêrșă la Unguri se află: var-a, nemț. Fischrause, fr. bergot. — Am adunat multe cuvinte cari le avem comune cu ungurii, — dar a căror rădăcină se află în latină, ori celelalte romanice. — Din acele ce le-am publicat în articol Ardél și aci se pôte combina, că ôre sânt cuvintele aceste ungarești, sêu românești? — Studiul meu celtic se estinde deosebi la cuvintele ce î mi par străine, dubii, — pentruca în modul acesta să le revindicăm pentru noi, atunci când rădăcina lor o putem dovedi și în latină, sêu în altă limbă romanică.

Bibliografie.

Manual elementar de igiena de Dr. I. Felix. București 1885. 80. 76 pag.

Femeile sânt primele funcționare igienice în administrația casei statului modern. — țice un renumit medic eng es. Medicina tot mai are o basă nesigură, dar principiile pentru susținerea în bunăstare a corpului s'au stabilit într'un mod neclintit; de aceea se cuvine ca aceste principii să fie adoptate de tâtă suflarea omenescă și în locul prim de administratôrele caselor române.

Intr'o carte a unui autor român intitulată: „Ade-

Nebunul curții își petrece.

Abia este rădăcină de cuvânt celtic, carea să nu se reflecte în latină sêu în cele romanice, — dar firește că mai adese-ori e sub formă strămutată p. e. din *bar* s'a făcut *vir* în vergea etc.

Ca să vorbesc mai pe scurt, cuvintele *comune* cari ar purcede din rădăcinile următore nu le voiu explica.

(Va urmă.)

At. M. Marienescu.

vêrata chemare a femeii sêu condițiunile unei adevărate și fericite căsătorii“, am cetit într'altel următore pararelă între doue dame. „La madame A. se află în casă numai romanețe de cetit: Isabela, Marea otrăvitore, Misteriele Parisului, Miserabilii Londrei. și multe alte scrieri corupătore și cari și astăzi le găsește ori-cine pe la damele și domnișorele nôstre, și încă ele fac furóre cu cetirea lor; ... la madame B. inse se găsiu în casă: Istoria romanilor, Istoria sacră, Igena poporară, Istoria universală, cărți de agricultură, grădinărie, de florărie, de economie și bucătărie, scrieri din clasici, filosofi, operile lui Alecsandri și alte lucrări inocente și

pline de învățături folositoare. — Da, madame B. avea și igiena în colecțiunea ei de cărți, sciea că este primul funcționar al igienei, era un model de regină a casei în care densa eră sufletul.

În colónele acestei foi am mai făcut o dare de seamă despre altă igienă, cu care nu eram pe deplin împăcat. Acum ețã carticica pe care eu atunci o doriaam. Este făcută acēsta de profesorul de igienă dela facultatea de medicină din București, care avēnd multe și importante scrieri igienice, n'a pregetat a scrie un opșor și pentru școlele rurale. Cu bucurie constatăm, că acest erudit profesor, care la esposițiunea igienică din Berlin 1883 a reprezentat atât de bine pe România (v. Die sanitären Zustände Rumäniens von Prof. Dr. Felix. Berlin 1883 bei M. Pasch) probēză în carticica de față, că e pētruns de ceea ce scrie și este pētruns de frumosul simțemēt al patriotismului.

Să ne arete acēsta unele pasage :

„Dēcã voim să ne apērãm în contra bólelor și să amănãm mórtea, trebuie să ținem casa, corpul și sufletul curat, să avem purtări bune, să ne ferim de beție și de alte viciuri, să lucrãm cu hãrnicie, să ne nutrim bine, dar fără lacomie.

„Este datoria nóstrã ca să ne păstrãm sãnãtatea, pentru ca să devenim cetățeni vrednici, inzestrați cu puterea necesarie la munca câmpului, la câștigarea pânei de tóte zilele, să ingeijim ca brațele nóstre să aibã tãrie cerutã pentru purtarea armelor, pentru ca la cas de nevoie să putem apērã patria și caminul pãrintesc în contra inamicilor țērii și ai nemului românesc.

„Este bine ca o casã să aibã mai multe încăperi, ca odaia în care dormim să nu serve și de bucătãrie, ci ca bucatele să se gãtescã într'o cuhnie osebitã. Chiar de cumva casa are numai o singurã camerã de locuit, ea catã să fie destul de încãpãtoare pentru aședarea unui rēșboiu de țesut sēu pentru înlesnirea unei alte meserii în timpul ivernei, când sãtenii nu sũnt ocupați cu munca câmpului.

„Un bun cetățen este provēdētor și lucrēză pentru present și pentru viitor. Acela este un rēu gospodar, un cetățen nevrednic, care crede că este destul să câștige cu ce să traiescã din tótna asta până la primãvera viitoare și dupã ce ș-a agonisit ceea ce crede trebuincios, pune sapa jos și se plimbã cu mânila la spate din casã în curte și din curte la cârcimã, fără a se gândi că póte veni — Dómnē fereșce — un an rēu, o bóla ori mórte între vite și alte nenorociri. Acela pentru care munca devine o povarã de prisos, care o desprețueșce, își vinde munca pentru anii viitori când vin vremuri de grea încercare. Fie-care să stringã bani albi pentru zile negre.”

Aș putē însirã ancã multe învățături folositoare din carticica din chestiune : inse șciu că cei ce se interesēză de exemple, negreșit își vor cumpērã opșorul întreg.

Dr. G. Crainicean.

Invențiuni noue.

(Pressa fotografică, întrebuintarea electricității pentru încăldirea vagónelor, telefonul ca anunțator de furtune, sobe (cuptóre) de hãrtie, pușcã electricã, telefonul aplicat la tãbãcitul pieilor, piei și postavuri artificiale, încălțãminte de hãrtie, adevēratul inventator al fotografiei.)

Dupã declarația dlui Hoe, constructor american de mașine de imprimat, nu sãntem departe de timpul în care presa mecanică ar dispãre.

Presa ar fi înlocuitã cu fotografia, al cãrei lucru ar fi în acelaș timp mai repede și mai puțin costisitor. Ar fi vorba de a se face mai întēiu o probã negativã

cu o colónã de țiar și de a o ficsã prin luminã electricã pe hãrtie care se desfășorã cu o așã mare iutēlã, în cât s'ar putē produce pe secundã 100 probe, sēu 36,000 pe orã, ceea ce ar fi de ajuns de sigur pentru cele mai mari trebuințe. Ar trebui inse mai nainte de tóte să se gãsescã o hãrtie fórte sensibilã la luminã și efitinã și acēsta nu este o greutate tocmai mare.

Prevederea instructorului american este mai seriósã de cât s'ar pãrē la început. Acum dece ani, nimeni nu se indoiã că este posibil a ficsã o probã fotografică în $\frac{1}{600}$ de secundã ; și nu sũnt ancã nici 50 de ani când tipograful care ar fi preșis confrãților sei că va veni un timp când să se pótã trage 20,000 țiare pe orã cu ajutorul preseii rotative ar fi fost declarat de ne-bun ; și cu tóte acestea ađi nu pare de loc esageratã acēstã cifrã.

Dupã țiarul „L'Electricité” s'au făcut esperințe în atelierile dlui Meritens privitoare la încăldirea vagónelor de drum de fer prin aplicarea electricității.

În acest sistem electricitatea erã produsã de cãtrã o mașinã Gramme și cãldura se distribuia prin nișce mãnecare (cilindre) metalice, un fel de cilindre turite care sēmenã cu cele ce se întrebuintēză umplute cu apă fērtã în unele cãi ferate.

Un aparat special servã pentru a concentra cãldura și a o împãrți de o potrivã de a lungul fie-cãruia cilindru, de unde acēstã cãldurã se imprãștie în spațiul ce doresce cineva să încăldēscã.

Telefonul are să fie aplicat și pentru a anunțã furtunele. În adevēr, s'a făcut o nouã descoperire asupra proprietãților acestui mijloc de transmisiune al sunetului.

Aședēndu-se doue bare de fer la o distanțã de 7 până 8 metri una de alta și punēndu-le în comunicație, de o parte printr'un fir de aramã acoperit cu cauciuc, și de cealaltã c'un telefon, se póte pređice, cel puțin cu doue-spre-dece ore mai nainte, o furtunã, printr'un sgomot surd, care se aude în instrumentul receptor.

Cu cât furtuna se apropie, cu atât se aude un sgomot care sēmenã cu grindina ce loveșce în ferestre. Fiecare fulger și strãsnet produce un sunet întocmai ca sunetul ce produce o pētrã lovind diafragma instrumentului.

Tóte schimbãrile atmosferice se deosebesc prin sgomote mai mult sēu mai puțin mari, ce fie-care urechie obicinutã la telefon le póte observã.

Acēstã nouã descoperire va aduce cervicii fórte mari birourilor meteorologice.

Într'o fabricã din Breslau s'a construit acum de curēnd o sobã de 18 metri înaltã, cu ajutorul unor suluri de hãrtie comprimatã, lipite între dēnsele cu un țiment silicios.

Esperințele făcēte asupra acestei construcțiuni bizare au dat rezultatele cele mai bune din punctul de vedere al solidității, elasticității și incombustibilitãții.

Cãt despre prețul acestor sobe, el este mai mic de cât acela al sobelor de cãldurã

„L'Italie” care comunicã cele ce preced, adaogã cã un constructor de trãsuri din Londra fabricã de cât-va timp, niște frumoșe trãsuri de hãrtie, elegante, solide și ușóre.

Un inginer din Paris, d. Clair, a inventat o nouã pușcã electricã. Acēstã armã, care se încarcã pe dinapoi, cu ajutorul unor cartușe metalice, contine, în loc de capsulã, un fir de aramã care strãbate în dop înzestrat c'un nod care comunicã c'un fir de platinã. O micã piele acumulatóre este aședatã în capul pușcei.

Când ape-și lătonul, curentul acumulatorului inrosește firul metalic, care aprinde pulberea cuprinsă în cartușă.

Teava acestei arme poate cuprinde mai multe cartușe, care pleacă în mod succesiv, grație mijlocului următor: Firul de platină a fiecărei cartușe are un diametru ceva mai mare de cât acel al cartușei așezată imediat înainte. În acest mod, firul cel mai subțire se încălzește cel dintâi; cartușă de dinainte se inflăcărează imediat și cele lalte cartușe urmeză, după ordinea ficsată de grosimea firelor lor respective.

O aplicațiune a electricității este aceea care s'a făcut cu tăbăcitură peilor.

Acastă nouă aplicare a electricității a fost brevetată la Londra d. L. Gaulard. Ecă principiul ei: peile sânt suspendate într'o baie de tanin strebatută de un curinte electric. Hidrogenul produs de acest curinte lucrează asupra pielei și produce cu repezițiune distrugerea materiilor azotate.

Acest tratament ține opt zile, după care se înlocuește soluțiunea de tanin printr'o altă soluțiune mai concentrată și se schimbă sensul curintelui resturnându-se polurile electrodului. Ocsigenul lucrează atunci asupra lichidului, ocsidază taninul și produce precipitarea acestui din urmă în celulele formate de gelatină și de fibrina pielei.

Doi englezi, dnii Wilson și Storey, au inventat fabricarea pielei ș-a postavului artificial. Acastă invențiune consistă în a se servi de nitro-celulosă pentru a produce țesături artificiale; ceea ce inse este mai ciudat, este că nitro-celuloza este vară bună cu nitro-glicerina, ș-acastă dă de gândit.

Dnii Wilson și Storey ieu 600 părți disolvanți de nitro-celulosă, în special acetat de amyl, și 200 părți de nitro-celulosă, cu o parte de unt-de lemn de betulă seu ori-ce alt unt-de lemn aromatic.

La acastă compozițiune, mai adaogă o parte de acid tanic. Totul formeză un fel de rășină, care se amestecă bine și 'n urmă se 'ntinde pe amândouă părțile unei pânze fine. După grosimea ce se dă, se poate ave postav seu pele. Inventatorii nu spun — și pôte că au dreptate — cât au să țină pantalonii și încălțăminte de nitro-celulosă.

Acuma de curând s'a brevetat o metodă d'a fabrică încălțăminte de hartie.

Pentru a fabrică acastă încălțăminte, se aplică pe un calapod o pastă intocmai ca aceea cu care se fabrică hărtia ordinară seu cartonul; se garnisește în intru c'o căptușală ôre-care lipită cu ciment, care servă asemenea a lipi și talpa.

Se pôte da astfel încălțăminte ori-ce formă; rămâne numai a se șci decă ea se pôte purtă mai mult în raport cu încălțăminte de pele. În ori-ce cas, idea nu pare a fi rea în sine, și ar fi ciudat a vedé ca încălțăminte de pele să fie înlocuită cu încălțăminte de hartie.

Diarul „Standard” dice că adevăratul inventator al fotografiei nu este nici Niepce, nici Daguerre; în realitate cel ce a descoperit secretul d'a ficsă imaginele în camera obscură ar fi „un tinér îmbrăcat rêu, timid, miserabil și cu aerul de femeie,” care a intrat în r'una din zile, în 1825, în prëveaha opticianului Chevalier, la Paris, unde a lăsat o placă, care arată că cu instrumentele cele mai grosolane resolvase problema.

Dar, cine eră acest tinér, cum îl chieamă, — ecă atâtea secrete cari nu vor fi nici odată descoperite; căci tinêrul nu se mai întôrse, și pentru că nu spusese cine este, nu s'a putut află nimic despre densusl. F.

Doine și chiuituri.

— Din Bănat. —

I

Brunță verde de bujor.
Vai de maica cu fecior:
Mult tondește până-l crește,
Și 'mpêratu-l cătânește.
— Cătanire-aș cătâni,
Numai pușca de n'ar fi,
Pușca și oțelile
Cari imi rup Dêu șelile.

Sui măicuță 'n dël la vie,
Să veđi Domnii cum ne 'nscrie,
Cu penița de cocoș,
Să ne ducă la Lugoș.

Sui măicuță 'n dël la cruce,
Să veđi Domnii cum ne duce
Pe drumul Aradului,
Cătană 'mpêratului.

Rêu me dóre maică 'n pept
De pușcă și panganet;
Rêu me dóre maică 'n spate,
De curele 'ncruciașate.

II.

Frunță verde ș-un miêr dulce,
Din Lugoș acuș m'oi duce.
M'oi duce în țeri străine,
Nu te mai ved — vai de mine!
— Tu te duci badeo s'race,
Dar de dorul têu ce-oi face?!
— Facere-ai mândruț'o bine,
C'a mea inimă-ți rămâne,
Ia-o și o pune bine,
Și-o sâdește în grădină,
În grădina la umbrița,
Și-i dă apa și gurița.
De-i vedé că veștedește,
Nu mai trage-a mea nădejde, —
De-i vedé c'a înflori,
Să șcii dragă c'oi veni.

III.

Frunță verde flori de nuc,
Vai mândruțo, vai!
Eu de doru-ți me usuc,
Tu nici grije n'ai!

Frunță verde de dudău,
Eu me usc de dorul têu,
Me usc umblând pe picioré,
Pe tin nici capul te dóre.

Frunță verde și o fragă,
Te iubesc mândruțo dragă,
Te iubesc în nebulă, —
Dar vedé cât îți pasă ție.

IV.

Suflă vântul peste țeră —
Farmecile me mîncară,
M'ai mîncat că le-am beut
Ca pe badea să-l deuit.

Femeia elegantă.

Pentru a nu vorbi de cât de costumul propriu și, adică de rochie, manteia, pălărie, cele trei bucăți principale ale îmbrăcămintei, știința, după ce arta le-a ales, este de a le aplica césurilor și împregiurărilor. Nu se îmbracă cineva pentru un prânz ca pentru a se duce la un bal, nici înainte de amăzi ca la doué césuri seu la patru. Aceste demarcațiuni le vom studia foarte special aci, căci ele sânt jumătatea eleganței.

Femeia și fata tinără, muma și bunica, nu trebuie să porțe acelaș costum. Defectul modern este că a confundat așa de bine — seu a nitat — vârstele, că gătela a devenit uniformă. Veți vedé într'un bal o femeie de sésé-deci ani îmbrăcată de tot in trandafir, pe când fetițele de 15 ani disprețuesc „sfânta muselină,” odinioară apanajul lor exclusiv.

Tenul, grosimea, părul sânt atâtea motive pentru a se îmbrăcă in chip deosebit. Te face să riđi când veđi unele femei colóse rotunjindu-se in niște paniere extra-vagante, și alte ființe siabe strânse in rochii colante „la Agnes Sorel,” seu „la Marguerite de Faust,” cari ar pretinde perfecțiunea unei Venere de Milo.

Pompadura convine trunusetelor delicate, micute, fragede, blondelor și riđetőrelor.

Stilul curții des Valois brunelor inalte, femeilor mari, modelate într'un chip divin, cu taliele lungi, cu aurele „la Junona, majestóse și liniștite.”

Fantasiile cochete de la Trianon se armoniséză cu chipurile vióe, sifonate, trandafirii sub bruma d'aurită a perilor blondi. Escentricitățile din 98 sed bine brunetelor picante, agasante, acelora a căror figură deșteptă au acea frumsețe diaboléscă, inventată de Parisiene, cari aproape tóte sânt „mai mult seu mai puțin trumóse.”

Dar costumul nu se compune din ceea-ce este esterior. Cele de *desupt* ocupă, din potrivă, un lórté larg loc in eleganța modernă. Ei! trebuie să mărturisim că de jos s'au ridicat aceste rafinamente până la patriciană, astăzi așa de esquisite delicată, așa de epicuriană și așa de voluptuos cocheta in ceea-ce privește partea ascunsă a ajustărilor sale.

Altă dată, adică mai acum vre-o patru-deci de ani, femeia onestă, ori-care ar fi fost rangul ei eră cu desevérșire ignorantă de acestea cercetări. Femeile lui Balzac purtau rufe de pânză fină de Flandra; d'abiă dacă vre-o valensienă punea o tranșițiune indulcită in tre strălucirea pré crudă a rufei și aceea a pielei. Rufa de mėtase ar fi fost un oprobriu; cuñisele pangigiate, o depravațiune; jaretierile in florite, o desfrénare; cămeșile transparente, mari ca mâna, așa de decoltate, in cât nu se știe unde încep nici unde sfărșesc, o prostituție.

Bărbații de atunci ar fi scos apete găsind in alcovul nupțial aceleși dantele lăsate la patul curtisanei. Și fecióra rușinosă nu cunoșcea alt văr de cât casta tunică de in, acela pe care bunicele sale îl torceau cu mânilor lor albe și care, in tre odóre, strălucia, in mijlocul rochiilor de escarlată, a broderiei venețiane și a giuvaerilor feerice, in tre diadema și centura aurită a clasei nobile.

Fetele faimóse din ultimul imperiu, jucând pe damele mari și amestecându-se cu *cocodetele*, — acele barietarde ale lumii cari, purtând un picior in galanterie și altul la curte — au învățat pe cele din urmă tóte ai-nele lăpsului lor delicios corupt.

Și acesta a devenit una din trăsările caracteristice

ale eleganței noastre, ce se distinge de cele precedente prin ingrigirea detalielor, esterióre seu ascunse. Ea cuprinde, in afară de ches-iunea rufăriei, mii accesorii neaparente femeii vulgare, nimicuri incântătoare a căror totalitate scóte la ivelă pe femeia adevérat delicată. Acesta este ceea-ce numim „bibelotul toaletei,” noi care am băgat bibelotul mai pretutindenii.

Resumăm in trei linii regulele ce dirijéză pe o femeie elegantă:

1. Alegerea inteligentă a găteli; 2. Știința de a apropria toaleta césurilor și împregiurărilor; 3. amănunțirea și cercetarea amănunțelor ce concurg la armonia intregului.

Rosa Trandafir.

B o n b ó n e.

O véduvă tinără se căsătorește după doué-spre-dece luni dela perderea primului ei soț.

— Fie și in tre noi, draga mea, îi și se o amică a doua și după nuntă, te-ai pré grăbit să inlocuești pe bietul Costică.

— Ce fel! nu se póte cineva căsătorii după doué-spre-dece luni de véduvie?

— In general se așteptă mai mult.

— Ah!... (Apoi visătoare). Póte că ai dreptate. Altă dată voia așteptă mai mult.

Un copil dojenește pe sora sa mai mică:

— Nu trebuie să și ci asta, căci este rea creșcere.

Interviu, muma:

— Nu se și ce unei sore că este réu crescută; aceasta este a aduce o insultă mamei care a crescut-o.

Din acel moment fratele a schimbat formula și și ce sorei sale:

— Ai profitat foarte réu de educația ce și s'a dat.

Doi domni se întâlnesc pe bulevard și se ieu la certă.

— Nu voiesc să te palmuiesc, și se unul din ei, căci ești bétrán; dar poți să te consideri ca și cum ai fi palmuit.

— Se póte, respunse cel-alt cu demnitate; dar nici eu nu me pot bate c'un marțafoiu ca tine, și poți să te consideri ca și mort.

La un curs de geografie.

Profesorul arétând unui elev charta Europei i și se:

— Arată-mi care este locul ocupat de Rumelia.

Elevul răspunse:

— Domnule . . . in acest moment ea ocupă lumea intrégă.

Pețiórea către un candidat de insurătoare:

— Așa dar cum îți spun, sânt trei fete. Celei mai mici i dá tată seu 30.000 fr. zestre, celei mijlocii 40.000 fr. și celei mai mari, fiind că este puțin cam ghebósă de un nunt, dá 60.000 fr.

Candidatul de insurătoare: Nu mai are vr'una care să fie ghebósă de améndoii umerii? . . .

X... a fundat de curénd un diar. Un confrate al lui întâlnindu-l, îl intrébă:

— Ei bine cum îți merge cu diarul?

— Se vinde foarte bine.

— Da, ca până cu — kilogramul!

Nebunul curții își petrece.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 509. —

Bietul Toma! Picioarele-i sânt strimbe, e ghêbos și chior la un ochiu. Totul nu e de cât o satiră cu douë picioare. Și ologul acesta are misiunea ca la curțile mari să nveselască pe alții!

Când apoi are timp liber, se face musicant și ca satira să fie completă, acompaniază cu ghitarul lătratul asurzitor al cânelui seu.

I. H.

Literatură și arte.

Sciri literare și artistice. La dl T. Maiorescu în București sâmbăta trecută începură intrunirile săptămânale ale societății literare „Junimea.” — *Sculptorul Georgescu* din București, pe lângă bustul lui C. A. Rossetti la care lucrăză, a început și douë busturi ale regretatului dr. Obedenar, comandate de frații repausatului.

Jean Jacques Rousseau românește. De dr. George Popa a tradus și a publicat în limba română una din scrierile lui Rousseau „Despre contractul social seu principie de dreptul politic.” Lucrarea a apărut întâiu în „Lu ninătoriu” din Timișoara, de unde s'a retipărit în broșură separată. Prețul 40 cr., cu porto 45 cr.

Ortodocșia și catolicismul în România este titlul unei broșuri, apărută zilele astea și care cuprinde un studiu, ce prințul G. Bibescu a publicat în „Nouvelle Revue.”

Filiațiunea copiilor naturali în dreptul roman, studiu critic de legislațiune comparată, extras din volumul I al dreptului civil roman, explicat și comentat în comparațiune cu legile vechi și legile străine, de Dimitrie Alexandrescu, avocat al baroului din Iași, a eșit de sub tipar la Iași.

Amicul copiilor se numește o mică revistă săptămânală care vine să satisfacă o lipsă pre simțită în literatura noastră. Revista apare la București și direcțiunea ei este dna Elena N. G. Măcescu. Scopul acestei reviste este de a se incuragiă copiii la studiu și buna purtare și prin exemple a aprinde în inima lor o nobilă emulațiune. O salutăm cu bucurie și o recomandăm familiilor române.

Secretele francmasonilor. Redacțiunea diarului „Imperialul” din București face cunoscu, că va începe publicarea în foiletonul seu a „Misterielor Francmasonilor,” scris de un franc-mason, cu arătarea tuturor secretelor ritului frances, astfeliu ca ori-ce om să le pōtă ști. După terminarea publicărei se vor formă în broșure. Această publicațiune se face în scopul de a scăpă pe credulii din România de șarlatanii, cari vin a le luă bani, dicend că-i fac masoni italieni, francesi seu portugăși, și acei bani parte se papă, ér parte merg în străinătate întrebuintându-se contra Românilor.

Teologia lui Macarie. Arhimandritul Dr. Gerasim Timuș, absolvent al universității din Cernăuți, și actual profesor la facultatea teologică dela universitatea din București, publică abonament la „Teologia dogmatică” de Macarie tradusă de dsa. Această publicațiune se compune din 3 tomuri în 8° de câte minimum 40 cōie; prețul unui tom este 4 lei. Tomul întâiu e aprōpe gata. A se adresă la administrațiunea revistei „Biserica ortodoxă română” în București.

Stroe Corbeanul, operă posthumă de Alesandru Lăzarescu (Laertiu), s'a depus spre vândare în librăriile Frații Ioanițiu et comp. din stradele Lipsicani și Șelari, și la principalele librării de pe calea Victoriei în București.

Esposițiune de table în București. Cetim în

„Românul.” S'a espus la esposițiunea de bele-arte din curtea bisericeii Stavropoleos tablele dlor Bălănescu și Bănulescu cari au concurat pentru „premiul cel mare de străinătate” al școlei de bele arte. Subiectul concursului dat aspirațiilor când au intrat în logie, eră „Adam și Eva plângend lângă cadavrul lui Avel omorit de Cain.” Tabelul, espus la stânga intrând, denotă, cu tōte marile sale imperfecțiuni, mai multă îndemănare și promite ceva; cel din drepta intrând ni se pare cu deseversire insuficient. Un bas relief în ipsos Galatea și Pigmalion are prețioșe calități; mâna lui Pigmalion inse cu totul uscată. Autorul, în modelarea corpului Galateei, dă totuși probe de un adevărat talent.

Spaniolii despre Alecsandri. Ultimul număr al revistei „les Matinées espagnoles” publică un studiu asupra dlui Vasile Alecsandri, pe care dl Confenières, autorul acelei scrieri, îl numește Victor Hugo al României.

Statua lui Lazar, lucrată în Italia de sculptorul român dl Georgescu, a sosit în România. Ea va fi așezată în grădina botanică de pe bulevard în rând cu statuetele lui Mihaiu Vitezul și Eliade. Se lucrăză deja la pedestal.

O revistă nouă. De când „Convorbirile Literare” au plecat, plecat, plecat-au dela Iași în București. O parte din profesorii și scriitorii Iașeni, cari nu sânt în bine cu „Contemporanul”, n'au unde să scrie. Prin urmare, spune „Liberalul”, mai mulți profesori publiciști s'au hotărît a face să apară o nouă revistă literară.

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale. *Dra Teodorini*, după cum ne spun diarele din București, în luna viitoare va merge acolo și va da un concert; apoi va cânta la Paris, împreună cu Patti. — *Adelina Patti* nu va merge în erna această București; va da inse, afimă diarele Iașene, o singură reprezentațiune la Iași, trecend p'acolo în Rusia; cu tot prețul cel mare al locurilor, sala teatrului din Iași a fost tōtă închiriată. — *Di Gr. Cantacuzen*, director general al Teatrului Național din București, a oferit dnei Romanescu, după prima reprezentațiune a „Feciōrei d'Orléans” o statueta în bronz a Iōnei d'Arc, frumōșă reproducțiune în mic după statua lucrată de Maria d'Orléans, fiica regelui Ludovic-Filip, statuă care se află la Louvre.

Teatrul Național în București ș-a incheiat luna primă; după cum ne spune „Voința Națională”, într'un chip nu tocmai mulțămitor pentru societatea dramatică. Afară de niște piese jucate și an. secțiunea de dramă și comedie a dat „Feciōra dela Orleans”, care n'a putut obține decât un succes de stină și astfel n'a reușit a-și scōte chelnelile. Secțiunea de operetă și operă bufă a dat „Girofle-Girofla” care erăși n'a prins și nu ș-a putut acoperi debitul. Secțiunea operei lirice a avut relativ mai mare succes; inse, potrivit cu chelnelile și timpul ce a costat punerea „Luciei” în scenă, ea asemenea nu ș-a putut balanța partidă. Cu părere de reu trebuie să constatăm, că față cu sacrificiile enorme ce le face teatrul publicul stă într'o culpabilă indiferență; el nu incurageză indestul această instituție. Săptămăna trecută s'au jucat următoarele piese: vineri, 18/30 octombre, înaintea unei săli destul de pline, „După mōrtea mea” comedie într'un act de Gr. Manolescu; „Schinteia” comedie francesă într'un act de Pailleron; „Chouffleury” operetă într'un act de Offenbach Duminecă „Hamlet” de Shakespeare, în fața unei săli frumōse. Luni a șesea c'ă „Girofle-Girofla.” Marți „Mândrie și amor” dramă francesă de Ohnet, care în stagiunea trecută s'a jucat cu mult succes. Mercuri primul debut al trupei de balet

cu „Femeile de model“ balet de A. Rossi; se mai jucară „Pe malul gărlei“ comedie într'un act în versuri de Ascanio și „Domnul Choufleury“ operată de Offenbach.

Teatru român în Sibiiu. Reuniunea sodalilor români din Sibiiu va aranja sâmbătă în 7 noiembrie st. n. în sala otelului „Impératul Romanilor“, o reprezentațiune teatrală, urmată de dans. Programa: 1. Marșul lui „Mihaiu Vitezul“, executat de muzică. 2. „Barbu lăutarul“, cântionetă comică cântată de dl I. Cristea. 3. Din opera „Trecubadour“ de Verdi, executată de muzică. 4. „Drumul de fer“, comedie cu cântece într'un act, de Vasile Alecsandri. Persoanele: Mama Bălașa, jupăneasă bătrână **; Cuconul Matachi Nalbă, propriet. dl S. Dragoș; Adela, fiica lui Nalbă; dra M. Bogorin; Radu, inginer topograf: dl I. Morariu; Cucóna Caliopi, văduvă: dra A. Florea; Kir Manole, arêndaș: dl A. Balteș; Manolachi, fiul seu: dl N. Turcu; Ioana, fata în casă: dșora E. Sift; Sava, tiner țigan: dl N. Turcu. 6. „Valurile Dunării“ de Ioanovici, executat de muzică. 6. Jocurile istorice „Călușerul“ și „Bătuta“ se vor juca de 8 tineri în costum național.

Nae Racovean, violinistul român, orb de naștere, în etate de 18 ani, a dat la 25 octombrie un concert și la Lugos în localitățile dlui avocat Coriolan Bredicean. Programa a fost următoarea. Partea I. 1. Meditation de Bach; 2. Trăumerei de Schumann; 3. Stradella de Flotow. Partea II. 1. Le Pirate de Bellini; 2. Abendlied de Schumann; 3. Privighetorea de peste Oit, de Wiest. Precum ni se scrie, programa a fost escelentă, executată: dar românii lugoseși l'au spriginit foarte slab, absentând cu deseversire mai toți, afară de câteva familii.

Ardelena, compoziție muzicală de dl Ștefan Perian, anunțată și de noi, a fost bine primită de către publicul nostru pianist. Una dintre pianistele române ne scrie: „Nu pot să nu recomand atențiunii surorilor române „Ardelena“ compusă de dl Ștefan Perian și apărută de curând la Lugos, căci este o piesă escelentă cu frumsete originală românească.“ Adușăm, că autorul a depus câteva exemplare spre vânzare și la redacțiunea noastră. Preț 1 fl.

Teatrul Dacia din București. Joi 17/29 octombrie reprezentație estra-ordinară în folosul loteriei Ateneului: „Dumbrava roșie“, poemă de dl V. Alecsandri, disa de dna Tardiny; „Ia-ți fata te rog“ comedie în 2 acte; dans național jucat de dnii Mocean și Velescu; în sfârșit „O partidă de concină“ comedie de dl Alecsandri. În zilele următoare s'au mai jucat „Unii cu relele, alții cu bebele“ comedie în trei acte tradusă de dna F. Tardiny; „Veteranul lui Napoleon I“ dramă în 5 acte, tradusă asemenea de dna Fani Tardiny.

La Orfeu, teatru de varietăți în București, sub direcțiunea dlui I. D. Ionescu, între altele s'a jucat în săptămâna trecută și „Amplioiații și balul mortului“ comedie într'un act de dl V. A. Urechia.

Teatrele provinciale din România. La Craiova a început să dea reprezentațiuni o trupa supt direcțiunea dnii Crețu, la Tergu-Jiului va debută în curând trupa dlui Th. Popescu; la Buzeu va juca totă erna Anesun.

Petrecere muzicală în Brașov. Reuniunea femeilor române din Brașov va aranja duminică, 8 noiembrie, în sala otelului Nr 1. o petrecere muzicală cu joc și tombola. Venitul e destinat pentru fondul Reuniunii.

C e n o u p

Scrieri personale. Esc Sa dr. Silvestru Morariu Ardealului, arhiepiscop și mitropolit în Cernăuți, în duma-

neca trecută a sfințit biserica din Poiona-Stampii la granița Ardealului; frumoasa biserică e zugrăvită de un pictor român din Bucovina. — *II. Sa Mihaiu Pavel,* episcopul diecesei oradane, a dăruit unui fond al diecesei sale 1800 fl. — *DI Al. D. Xenopol,* profesor de istoria Românilor la facultatea de litere din Iași, a ținut Vineri la Ateneul din București o conferință asupra „Politiceii lui Mihaiu Vitezul“ înaintea unui număr ales de auditor.

Hymen. *DI Nicolae I. Ciurcu,* librar în Brașov și dra Emilia Cornelia Nicora din Deva își vor celebra cununia la 8 noiembrie în Deva. — *DI Augusto Mazuchi* și dra Octavia Damian se vor cunună la Zlatna în 9 noiembrie. — *DI Cornel Mladin,* negutător în Nadab, comitatul Arad, s'a cununat cu dra Sofia Albici. — *DI Toma Micșan,* din Maierale române ale Timișoriei, la 1 noi. s'a serbat cununia cu dra Ana Uzon din Ciacova.

Văduva lui Bojinca a murit! În Iași repausat de curând dna Casandra Bojinca, văduva ilustrului Damaschin Bojinca, întâiu jurist consult și profesor, apoi ministru în Moldova. Repausata a fost născută în Bucovina, fiica vechiei familii boereșci Goian. Măritată în etate forte jună cu unul din primii apostoli ai românismului trecuți de dincoace de Carpați în România grecisată p'acel timp, ea și soțul seu Damaschin au fost ca doi părinți pentru toți românii d'aci pe cari împregiurări diverse i-au făcut a-și părăsi țera. În casa lor patriarcală, la mēsa lor ospitală se adunau în fie care duminică toți acei illustri bărbați cari au lăsat urme mari după dēnșii, precum: Mălinescu, Murgu, Barnuț Laurian, Papiu-Iliarian, Suciu, Bălășescu și mulți alții. Casa unde asemenea bărbați s'adună, se sfătuesc și decid despre marile interese comune, devine casă istorică și matrona ce le-a ocrotit, o femeie ce nu trebuie uitată. Fie-i deci țerina ușoră și memoria eternă! Fie ca cei trei fii lăsați de multregretatul Damaschin Bojinca și curând decedata sa soție născută de Goian, să formeze tot astfel de vetre unde să se mențină cu virtuțile private și focare de românism!

Reuniunea femeilor române din Sibiiu a ținut adunarea sa generală în duminica trecută sub presiunea dnei Maria Cosma, secretară dna Anastasia Toma. Reuniunea a votat 1000 fl. pentru școla superiōră de fete a Asociațiunii transilvane, a decis să se infinteze o școlă de cor pentru elevele de 10 ani în sus sub conducerea dlui profesor Dima, membrilor Reuniunii li se vor da diplome; numărul total al membrilor este: 1 fundator, 24 ord'nari cu tacsă pe viață, 117 ordinari cu tacsă anuală, 27 ajutători cu tacsă pe viață, 51 ajutători cu tacsă anuală; averea totală a Reuniunii se urcă peste 9000 fl.

Asociațiunea din Marămureș. Âncă la anul 1868 românii din Marămureș infintară o asociațiune pentru întemeierea și susținerea unui institut care va fi menit să dea vipt, cuartir și îngrijire tinerilor români cari frecventeză școlile publice din Sighet; și anume cei mai lipsiți și cu bună purtare vor fi întreținuți gratuit, ceilalți vor ave a plăti o sumă moderată. Această asociațiune, care are statute aprobate de minister, posedă deja în acel oraș o casă cu etagiu și vinitul anual al fondurilor sale este 3842 fl.; are înse și o datorie de 14,888 fl. 78 cr. Se speră, că în doi ani Asociațiunea va pute plăti această datorie și atunci va fi în stare să deschidă internatul. Spre a atinge mai sigur scopul acesta, comitetul face apel către românii din acele părți ca să contribuiescă la fondul asociațiunii și să trimite ofertele la dl Ioan Mihaly în Sighet, încă înainte de a ține adunarea generală, care se va ține acolo la 21 nov. st.

Regina României se preumbla duminicile în dacia. Simțea în ea o înălțare, țerancea grasă și voimica cu care regina țară în vorbă; țeranca țese cu nerăbdare:

„Dar acum mi-ai pute spune și d-ta, cine ești?“ — „Ai dreptate, — ei bine, eu sunt regina voastră.“ Țărâncă se uită un moment cu neîncredere la regina, apoi dăse cu indoială: „Asta s'o spui alteia, căci regina, care de sigur capătă mult și bine de mâncare, nu va fi așa de slabă.“ Regina rise din inimă și adăuse: „Nu fiecine e pre predispus spre corpolență, cu toate acestea dacă mărirea pământescă s'ar exprima în modul acesta, atunci d-ta ar trebui să fii cel puțin împărătesă.“

Asociațiunea din Arad, care în anii 60 a început să înflorească atât de salutar și care în urmă a amortit cu totul, d'ora va pute renvia, de cumva românii din acele părți vor răspunde cum se cade la apelul de spriginire al direcțiunii, despre care amintirăm pe scurt în nr. trecut. Acuma, după ce bătrânii mai toți s'au retras, tinerii s'au angajat să învie Asociațiunea. Le dorim succes bun și suntem s'guri, că decât își vor da energios ortenela, dorința lor se va și realiza. Aradul și gaurul are o inteligență română atât de numerosă, cultă și bogată, încât cu o conducere serioasă din centru, poate să facă minuni. Direcțiunea nouă e compusă din bărbați cari ne inspiră toată încrederea. Eță numele lor: director I Ioan Beleş, director secundar Vasile Mangra, perceptor Ignatie Papp, esactor Teodor Ceontea, bibliotecar dr. Demetriu Horvath; econom Lazar Tescula; fiscal Aurel Suciu; membrii: George Telescu, David Nicoră, George Dogariu, Dr. Ioan Papu, Augustin Hamsea, Petru Popovici, Ilie Dogariu, George Purcariu, dr. Nicolae Oncu și Romul Ciorogariu.

Școala română de fete în Sibiiu. Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român, creșdând a satisface o necesitate generală, a întemeiat o școală de fete pentru creșterea mai înaltă în Sibiiu. Edificiul e gata, și școala, cu internat, se va deschide în anul viitor. Capitalul de 40,000 fl. înec, pus la dispozițiunea comitetului, nu este de ajuns, ci se cer 60,000 fl. În urmarea acesteia, comitetul a fost imputernicit de către cea din urmă adunare generală să cerce acoperirea lipsei prin colecte. Deci comitetul își ia voia a apelă la spriginul material și moral al tuturor Românilor, pentru a pute duce la bun sfârșit lucrul început. Facend această, convinși suntem, că nu este suflare românească, care, fiind vorba de înaintarea în cultură a poporului român prin cultivarea femeii române, să nu grăbescă a contribui denarul seu pentru spriginirea Asociațiunii transilvane în susținerea unei instituțiuni, care întregul popor va servi de titlu pentru o legitimă mândrie. Binevoitorii spriginitori ai școlei superioare de fete, înființată de Asociațiunea transilvană, vor trimite ofertele lor la comitetul acesteia, în Sibiiu, d'edreptul, seu prin direcțiunile despărțimintelor Asociațiunii, seu prin bărbații de încredere, pe cari comitetul îi va designa.

Societăți de lectură. Tinerimea din institutul teologic-pedagogic din Arad s'a constituit biuroul Societății de lectură astfel: președinte s'a ales dl profesor Vasile Mangra, vice-președinte: Teodor Pinter, secretar: Ioan Căcinea, notar: Traian Vățian, vice-notar: Georgiu Jian, cassar: Ioan Iercan, bibliotecar: Valeriu Magdu, vice-bibliotecar: Romul Vățian, controlor: Demetriu Șebeșian. În comisiunea literară: Corneliu Lazar, Ioan Petran, Ioachim Turcu, Traian Vățian, Alecsandru Mihuța, Nicolau Popoviciu, Romul Bortos. În comisiunea revizore: Dimitrie Muscan, Nicolau Chicin, Constantin Pava. — Societatea de lectură a junimei studioase din *Blas* s'a constituit pe anul școlar curent așa, sub presiunea dlui profesor Iosif Hossu, vice-președinte stud. de cl. VIII Ieronim Dănila, redactor al foiei „Filemela“ stud. de cl. VIII Corneliu Iosif, bibliotecar stud. de cl. VIII Augustin Berian, not. stud. de cl. VIII

Ión Mureșan, cassar stud. de cl. VII ViCTOR Colceriu, și v-bibl. stud. de cl. VII Basiliu Butean. — *La Nasăud* Societatea de lectură „Virtus romana rediviva“ a junimei studioase s'a constituit în urmatorul mod, sub conducerea dlui profesor dr. Constantin Moșil: președinte Gabrielu Precupu, stud. de cl. VIII; vicepreședinte: Octavianu Domide, stud. de cl. VII; notariu: Ștefan Buzilă, stud. de cl. VIII; casariu: Mihăilă Baciuc, stud. de cl. VII; bibliotecariu: Gabrielu Telégă, stud. de cl. VIII; controlor: Flore Cincea, stud. de cl. VII; er redactor al foiei: Ciril Negruț, s.u. de cl. VIII.

Școala Română se numește o societate înființată cu doi ani în urma la Suceva pentru a da ajutor la întemeierea de școli populare în Bucovina. Primim toemai acuma raportul comitetului, din care vedem că societatea a înființat și comitete filiale, că numărul membrilor până acuma este 449, er averea ei se urcă la 652 fl. cr., 820 franci, 1 galben, 2 napoleoni și 5 bani. Vom reveni.

Esposițiunea regnicolară din Budapesta s'a închis la 4 novemhre de către protectorul er moștenitorul de tron Rudolf, în presința unui public numeros. Înainte d'a se închide s'au tras loteria arangiată în favoarea esposițiunii; se dăce, că câștigul de frunte (100,000 fl.) l'a făcut bancarul Politzer.

Adunare învățătorească. Reuniunea învățătorilor români din *districtul Făgărașului* ține adunarea sa generală în Făgăraș la 5, 6 și 7 nov. st. n., avend în necare și doue ședinte; adunarea se va încheia cu o producțiune literară.

Asociațiunea transilvană. *Despărțimintul Sibiiu* a ținut adunarea sa generală la 1 novemhre n. în comuna Tălmăcel sub presiunea dlui protosincol dr. Ilarion Pușcariu, director al despărțimintului. S'a decis ca la Seliște să se facă o încercare cu cultura vermilor de mătășă; comitetul a înființat doue biblioteci noue, una în Tălmăcel, alta în Boița; în locul repausatului Visarion Roman s'a ales în comitet Parteniu Cosma; s'au cetit și doue disertațiuni, una de dl Virgil Oniți intitulată „Minte, minte, marță nație românească“ și alta de dl Nicolae Borzea „Despre grădina școlară și cultura vermilor de mătășă.“ Cu asta ocaziune s'au încasat 29 fl. Viitorea adunare generală se va ține la Sebeșul de jos.

O nouă casă de economii. Inteligența română din S. Regiu și din giur a inițiat încă în vera trecută înființarea unei casse de economii. Inițiativa a fost întimpinată cu căldură, se subscrisera toate acțiunile și la 29 oct. se ținut adunarea generală a acționarilor, care hotări sa întemeieze societatea „Mureșana“ cu un capital social de 20 mii fl., care mai târșin se va pute duplică. Direcțiunea s'a compus astfel: director executiv adv. Patriciu Barbu, membrii în direcțiune protopopul Basiliu Pațiu, adv. dr. Absolon Todea, E. Crișan, Ioan Șandor și Al. Ternovean, în comitetul de sugraveghiare Iosif Tincu, Mera, adv. Harșan, Ciobotariu și George Maior.

Producțiune literară în Făgăraș. Reuniunea învățătorilor români gr. or. din districtul Făgărașului va arangă în 26 octombre st. v. (7 Noemhre st. n.) a. c. în „Hotel Laurciu“ o producțiune literară împreunăată cu danț. Venitul în favorul „fondului reuniunei.“ Se va execută la această producțiune următorea Programă: 1. „Cuvânt de deschidere“, rostit de președintele. 2. „Despre poziția socială a femeii și emanciparea ei, disertațiune de Ștefan Neșă. 3. „Da este vis“, romanță de B. Păpasovici, cântată solo de Nicolae Aron, acompaniat de violnă. 4. „Frații Sderii“, poesie de Vasile Alecsandri, declamată de Gavrilă Popu. 5. „Mijlôce de a atrage pruncii la școală“, disertațiune de George Dobrin. 6. „Stăna vieții mele“, romanță de A.

Riedl, cântată solo de Nicolae Ludu, acompaniat de violină. 7. „Sentinela română,” poezie de Vas. Alecsandri, declamată de Filaret Deisorean. 8. „Cântonetă napolitană”, romanță de Gr. Ventură, duet executat de Nicolau Aron și Nicolae Ludu, acomp. de violină. 9. Hiu, esc și sunt Român, poezie de Iosif Vulcan, declamată de George Dobrin. 10. „Cisia”, quartet umoristic-satiric de C. Porumbescu, executat de corul învățătorilor.

Eroina din Valpamasi (Spania). Lupta în contra cholerei are asemenea eroii și eroinele sale. Printre acestea din urmă cităm pe Concepcion seu Concha Ineva, o fetiță de doi-spre-dece ani, care locuia cu părinții ei în satul Valpamasi, lângă Saragosa, bătuit de choleră. Învățătorul satului și soția lui se îmbolnăviră de choleră, totă lumea fugi; mica Concha îngrijii pe cei doi bolnavi și după ce muriră, ajută și dânsa, cu medicul și preotul satului, pentru a transporta corpurile la cimitir. Puțin după aceea, tatăl și mama fetuței cădură bolnavi și muriră. Concha nu-și părăsise un minut părinții: ea se ocupă în același timp a da toate îngrijirile unei bețraue bunice, la trei frați și o soră de patru luni, pe care o hrănea cu lapte de capră. Doi din frații ei muriră; le duse singură corpurile la cimitir. Un al treilea eră aproape să moră, corpul îi înghețase. Concha se culcă în pat lângă el și îi încălzi corpul, astfel că în urmă se însănătoși. Presa spaniolă a semnalat toate aceste acte de eroism; regele a decorat pe copilă cu ordinul Meritului, și Englitera i-a trimis o sumă idestul de mare de bani pentru a face educațiunea completă a unei copile atât de interesante.

Necrologe. *Ioan Roman*, avocat în Făgăraș, vice-președintele societății de economii de acolo „Furnica”, a încetat din viață la 17/29 octombrie, în etate de 53 ani, lăstând în doiu profund pe consorta sa Zinca și alti consăngei, precum și o mulțime de amici și cunoscuți. Căci adormitul a fost un bărbat stimat și de frunte în acele părți. — *Demetriu Darius*, preot. gr. c. în Rechițova, a murit la 18 octombrie în etate de 61 ani. — *Matei Voilean*, cantor al bisericei gr. or. române din Șomușul român și tatăl dlui redactor al „Telegrafului Român”, a repausat la 15 octombrie, în etate de 66 ani.

Sciri scurte. *Originalul protocoalelor adunării din Blaș* ținută la 3/15 maiu 1848 pe câmpul libertății, se află în archiva baronului Apor repausat de curând, care s-a dăruit totă colecțiunea museului din Budapesta. — *Agura*, un român, este directorul liceului deschis dilele trecute la Sofia.

L o g o g r i f

de Em. Micu.

Din silabele: A, a, fe, hor, tra, go, ar, și, an, xda, be, rod, lac, na, lu, na, ne, go, av, di, se, dri, sin, a, me, sel, ur, di, in, eq, ral, st, ox, te, dri, pi, fe, ci, ni, ra, e, n, i, nay, dus; să se formeze 17 cuvinte a căror litere inițiale cetite din sus în jos să deie numele unui op teatral; eră cele finale cetite din jos în sus să deie numele autorului acestui op teatral. Cele 17 cuvinte sânt:

1. Un popor vechiu.
2. Terminul specific-generic al stejarului.
3. Un oraș în Rusia.
4. Un împărat al Romanilor.

5. Un nume femeiesc.
6. O insulă în marea mediterană.
7. O plantă cereală.
8. O beutură bună și amară.
9. Un sat lângă Lugos.
10. Un proroc din S. Scriptură.
11. O persoană mitologică.
22. Un „roman” alui Alecsandri.
13. Un munte în Rusia.
14. Un filolog antic.
25. Un riu în Asia.
16. Un regat în Europa.
17. O persoană biblică.

Terminul de deslegare e 24 nov. Ca totdeauna și de astă dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghiciturii de șac din nr 23:

Anii trec și timpul sboră,
Vesteșind speranță, dor:
.....

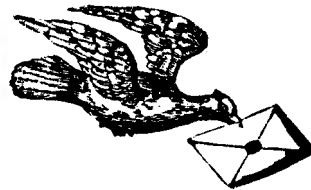
Norocos acela care
Fu părtaș da dragi iubiri,
Căci în urmă dânsul are
Cele mai dulci amintiri.

I. Vulcan.

Deslegare bună ni-au sosit dela dâmnelle și domnișorele Ana Stețiu n. Roman, Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Victoria I Mircea, Elena Silași, Livia Budai, Eufemia Stefanica-Duma, Eufrosina Popescu, Amalia Crisân, Maria Pop, Minodora Micșunescu, Zoe Dimbu, Ana Moldovan și dela dnii Michail Bene, D. P. Popoviciu, Iuliu Tuducescu.

Premiul fu dobândit de dra Livia Budai în Zarand

Poșta Redacțiunii.

Lugosiu. Vom publică doinele.

Ceva despre scrișbrea secreta
Cât mai curând.

Môrte prin epistola. Dēcă ai prelucră-o, rotunșind mai bine sujetul, ținând cont de psihologie și de limba poporului, s'ar puté întrebuiță, căci sânt în ea unele

schite caracteristice; dar așă nu se pôte.
Orașea mare. Ne pare reu că nici acum nu putem între buintă cele trimise. Vei scrie dta și mai bune.

Dnei A. M. S'a trimis la moment.

Drei M. P. A sosit în momentul din urmă.

Călindarul săptămânei.

Ziua sept.	sl. v.	sl. ai.	Numele săntilor și sêrbătorile.	Sorele	
				regi.	ayate
Dumineca 24 după Rusale. Luc. VIII. 41-56 inv. 2					
Duminecă	27	8 †	Sf. Dem. Basarab	6 56	4 25
Luni	28	9	Sf. Terentie	6 58	4 25
Martți	29	10	Mart. Anastasia R.	7 0	4 24
Mercuri	30	11	Sf. Dinorie	7 2	4 22
Joi	31	12	Apost. Stahie	7 3	4 21
Vineri	1	13	S. Cosma și Damian	7 4	4 20
Sâmbătă	2	14	Coriolan	7 6	4 19

Proprietar, redactor respunșător și editor **SIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în C. las-mare.